

Niemøller, ikke Oxford.

**Kristian Schjelderup
adværer mot salong-
kristendom, smilende
selvtilfredshet og
reklamevesen.**

*En sviende motsetning
mellem ord og virkelighet.*

I siste nummer av Fritt Ord skriver Kristian Schjelderup en artikkel «Kirkens bankettgjest og kirkens martyr», hvor han bl. a. skriver:

Frank Buchman fylte nylig 60 år, verden over feiret som en av åndens stormenn, skaperen av en kristen verdensrevolusjon.

Ledende kirkemenn sendte sin takk og hyldest — delvis riktignok på ofordring — strålende banketter blev holdt til hans ære, verdens fineste navn, statsmenn og politikere, grever og baronesser, store videnskapsmenn og berømte forfattere benket sig om den smilende revolusjonær for å ønske ham til lykke.

Hele Oxfordbevegelsens veldige reklameapparat var tatt i bruk, de beste pennar mobilisert for å gi begivenheten dens rette omfang.

Denne ensomme mannen — som farer fra land til land, uten støtte utenfra, uten organisasjon, uten våben, men ledet av Gud — regner man i verden nå som en av tidens største og betydeligste førerskikkelser, skriver Sven Stolpe.

Han bør få Nobelprisen, heter det hos en annen forfatter.

Den mektige fødselsdagskaken var dekorert med seksti nasjoners flagg.

**MEN NIEMØLLER
BLEV GLEMT.**

Noenlunde samtidig falt ett-årsdagen for Martin Niemøllers fengseling.

Dagen gikk temmelig upåaktet hen, den gav hverken anledning til fest eller smil. For her var det virkeligheten, ikke reklamen, som talte, ikke salongen, men cellen, ikke bankettgjesten, men martyren.

Ytterst sparsomme er etterretningene fra konsentrasjonsleiren, hvor

Niemøller mot lov og dom holdes innesperret. Ryktene vet å fortelle at han sitter i ensom celle og er fysisk nedbrutt, at han hverken får lov til å lese eller skrive, og hver time — dag og natt — blir kommandert til tysk hilsen.

Sikkert vet vi bare at Niemøller vil bli sloppet fri den dag han lover ikke å preke mer. Dette løftet gir han ikke, kan han heller ikke gi, den egentlige Niemøller iallfall aldri — hvad en brutt fange i en konsentrasjonsleir kan tvinges til er en sak for sig. Han kan ikke gi det, fordi Kristus har grepet ham så sterkt at enhver kompromissets vei er stengt.

«AKTUELL» KRISTENDOM.

Det er urett å møte Oxfordbevegelsen bare med kritikk, skriver Schjelderup, men man skal vokte sig for menneskeforgudelse. Og man bør — fremfor alt når det gjelder en kristen åndsbevegelse — spørre sig selv om kristendommen virkelig er tjent med et reklamevesen som mer enn en gang får en til å tenke på Goebbels propagandaministerium. — Vår tid har sett mer enn nok av hvad politisk menneskeforgudelse kan føre til. Skal kristendommen nå virkelig gjøres så «aktuell» at den også her må følge med tiden...

I og for sig er det naturligvis intet å si på at det holdes banketter til Buchmans ære. Men da bør man iallfall ikke sidestille ham med den hellige Frans av Assisi, fattigdommens apostel. I og for sig er det heller ikke noe å si på at man fremhever Buchmans innsats. Men bekjenner man sig til «den absolutte uselviskhet» og «den absolutte ærlighet» som rettesnor for livet, da skal man iallfall forsøke å være beskjeden, moderere sine ord og ikke opreklamere f. eks. en enkelt politikers «forvandling» til en statsomveltning eller fremstille Buchmans misjonsreiser og house-parties som en vekkelse over hele jorden, kort sagt la hans verk fremtre som en verdensrevolusjon.

HVAD SIER BUCHMAN OM KRIGEN?

En kristen verdensrevolusjon — hvordan kan noen våge å ta et slikt ord i sin munn idag? Med smil på leben... Og virkeligheten for øie...

En kristen verdensrevolusjon! Hånden på hjertet — hvor er den?

03_04_004

Hvor er Frank Buchmans nei til krigen, protesten i ildskrift: Vi iallfall går aldri med! Hvor er nei'et til den sosiale urettferdighet, den flammende lidenskapelige protest, ikke på et house-party, men i livet selv? Hvor er den verdensrevolusjonerende kristendoms malmtunge verop over denne verdens mektige volds menn, de utvetydige ord som gir respekt og svir fordi de er født i egen lidelse! Hvor er protesten mot raselhat og jødeforfølgelse, mot undertrykkelse og vold, mot den hvite manns kolonialpolitikk...

Hvordan kan han la være å si fra! Si fra, så det høres nettop der det skal høres. Ja hvordan kan han, hvordan kan v, en eneste en av oss, bekjenne oss til Kristus — og være glad idag!

I samme time da Buchmans «glade kristne» benkes om bankettordet med fødselsdagskaken med de seksti nasjoners flagg, farer dødbringende krigsfly henover Guds himmel over forsvarsløse medmennesker — og barn og kvinner

og menn vrir sig i dødskvalens smerte...

Ingen har rett til å dømme. Men når vi, som idag, føler den sviende motsetning mellom ord og virkelighet, har vi ikke bare rett, men plikt til å rope et varsku mot alt det i tiden som innebærer fare for smilende selvtilfredshet. Jeg tror de fleste kristne — også Oxford-kristne — vil være enig med mig her.

Det er noe som heter salongradikalisme. La oss være på vakt mot det som er enda verre: salongkristendom.

Schjelderup stiller Niemøllers personlighet som en motsetning og skriver:

Atter er det blodvidnenes tid. Og atter skjer det gripende og mektige: det er det forfulgte og plagede, det vergeløse sannhetsvidne i en lukket fengselscelle vi vender oss til for å finne styrke for vår tro. Ingen «glad kristendom» kan idag gi oss styrke eller glede. Det kan bare den som med eget liv har betalt gledens pris.